

Begrænsninger i aktivitetsudførelse hos pårørende til apopleksiramte – et tværsnitsstudie

v. Ergoterapilærer
cand. scient. san.
Tove Lise Nielsen

En apopleksi kan medføre gennemgribende ændringer i hverdagen for de apopleksiramtes

nærmeste pårørende. Prævalensen af depression blandt ægtefæller til apopleksiramte er i udenlandske studier fundet så høj som 34-52%. Samtidig begrænses ægtefællerne ofte i at udføre egne, daglige aktiviteter. I et hollandsk /amerikansk studie fra 1992 fandtes, at ægtefæller til hjerte- og apopleksipatienter blev mindre deprimerede, når de formåede at kombinere plej opgaverne med deres tidligere, vigtige aktiviteter.

Det aktuelle studies formål var at beskrive forhold med indflydelse på aktivitetsudførelse hos pårørende til ældre, hjemmeboende apopleksiramte. Herunder blev der efterprøvet hypoteser om sammenhæng mellem begrænsning i aktivitetsudførelse hos de pårørende og grad af funktionsnedsættelse hos de apopleksiramte samt om typer af begrænsede aktiviteter. Studiet blev gennemført som speciale på Den Sundhedsfaglige Kandidatuddannelse ved Århus Universitet.

Fireogtredive pårørende (ægtefæller og samlevende) blev interviewet et til tre år efter apopleksien. De pårørende blev spurgt, i hvilken grad apopleksien

begrænsede dem i bestemte aktiviteter; desuden blev såvel de pårørendes som de apopleksiramtes funktionsevne belyst.

Studiet viste, at de pårørende især blev begrænset i at udføre sociale og rekreative aktiviteter, hvilket samtidig blev angivet som sværest at acceptere. De pårørende var mere begrænsede i egen udførelse af aktiviteter, jo mere afhængige de apopleksiramte var af hjælp, og jo mere de pårørende hjalp dem. De pårørendes helbred fandtes associeret både til de apopleksiramtes afhængighed af hjælp og til begrænsning i de pårørendes egen udførelse af aktiviteter.

Denne undersøgelse er den første i Danmark, der påviser, at pårørendes begrænsning i aktivitetsudførelse afhænger af de apopleksiramtes funktionsevne. Opmærksomheden bør øges på både aktivitetsbegrænsninger og helbredsmæssige forhold forbundet med at være pårørende til apopleksiramte og til personer med andre alvorlige sygdomme.

Ergoterapilærer cand. scient. san. Tove Lise Nielsen
Ergoterapeut- og Fysioterapeutskolen i Århus
Skejbyvej 15 – 8240 Risskov
E-mail: ton@efaa.dk

